

TYDAL KOMMUNE

Sentraladministrasjonen

KOMMUNAL- OG
MODERNISERINGSDEPARTEMENTET
Postboks 8112 DEP
0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
2019/1040-6 1374/2020

Saksbehandler:
Jens Arne Kvello

Dato:
27.02.2020

Høringsuttalelse fra Tydal kommune - Forslag til endring i sameloven mv. (konsultasjoner)

- Overordnet mener vi dialog er den beste løsningen på de fleste utfordringer, men det er en klar forutsetning at dialogene må skje innenfor et klart rammeverk og på like betingelser for begge parter. Akkurat dette føler vi ikke at dette lovforslaget, med stort rom for skjønn, ivaretar.
- Forslaget har en del uheldig formuleringer som baseres på utøvelse av skjønn. Blant annet står det at(s. 26) «Desto viktigere eller mer inngripende en sak er for det samiske samfunn, jo mer kreves for å oppfylle kravet om å konsultere med formål om å oppnå enighet». Det vil være en skjønnssak hvor viktig saken er for det samiske samfunn, noe som igjen vil medføre diskusjon og uklarheter, noe vi mener er uheldig. Det står også at «Konsultasjonsprosessen skal ikke avsluttes så lenge partene antar det er mulig å oppnå enighet om saken». Nok en gang vil dette bli en skjønnssak, og nok en stor svakhet med lovforslaget.
- Vi er også undrende til hvordan forslaget geografisk avgrenses. Blant annet står det(s. 26) «Konsultasjonsreglene kan også gjelde utenfor de tradisjonelle samiske områdene, dersom det planlagte tiltaket eller beslutningen vil kunne få innvirkning på samisk materiell kulturutøvelse innenfor disse områdene». Nok en gang overlates det til et skjønn å vurdere dette, noe som er en stor svakhet med lovforslaget, og det virker også merkelig at det er opp til Sametinget å ta stilling til hva som påvirkes av slike tiltak, og ut i fra dette kunne pålegge konsultasjon eller ikke.
- Det omtales at konsultasjonsplikten ikke omfatter saker som behandles etter plan- og bygningsloven, men også her er det tillegg som krever både skjønn og tolkning: «6.4.2. I fjerde ledd er det gjort unntak fra konsultasjonsreglene for Sametinget i saker hvor Sametinget har innsigelsesadgang etter reglene i plan- og bygningsloven § 5-4. Reglene for innsigelse etter plan- og bygningsloven gjelder så langt de passer ved behandling av saker etter energi- og vassdragslovgivningen. I de nevnte sakene vil den folkerettslige plikten til konsultasjoner være oppfylt gjennom behandlingen av innsigelsene, med de presiseringene som fremgår under punkt 6.4.5. Avgrensningen gjelder bare Sametinget. Det kan derfor oppstå plikt til å konsultere etter reglene i kapittel 4 med representanter for andre berørte samiske interesser.» Dette blir på nytt et punkt som avhenger av skjønn og en ny, stor svakhet ved lovforslaget.

Postadresse
Tydalsvegen 125
N-7590 TYDAL

E-post adresse
postmottak@tydal.kommune.no
Nettadresse
www.tydal.kommune.no

Telefon
(+ 47) 73 81 59 00
Telefaks
(+ 47) 73 81 59 90

Bank
4285.07.04443
Org.nr
NO 864 983 472 MVA

Forslag om at arealspørsmål behandles etter plan og bygningsloven, slik som det gjøres i dag.

I mange punkter i utkast til konsultasjonsveileder er det uklart om hvem som har konsultasjonsrett. Vi foreslår at henvendelsen sendes sametinget. Så får sametinget svarfrist på 4 uker til å melde tilbake om det ønskes konsultasjon av samiske interesser. Av hensyn til sakens framdrift er det viktig at det så tidlig som mulig fastsettes tidspunkt for møter og framdriftsplan.

- Det er ikke tillagt noen beregninger av de økonomiske konsekvensene ved ordningen, samt hvem som skal ta de økonomiske forpliktelsene. Dette er også en stor svakhet ved lovforslaget.
- Det fremkommer heller ikke direkte når konsultasjonene skal tre inn i saksforløpet, samt om disse skal gjentas om saken endrer karakter eller får inn nye momenter. Dette vil igjen i stor grad bli vurdert ved hjelp av skjønn, noe som det igjen presiseres er meget uheldig.
- Det er sær uheldig at det åpnes for at dokumenter som utveksles i forbindelse med konsultasjoner kan unntas etter offentlighetslovens §19. **Det må føres protokoll fra konsultasjonsprosessen i alle tilfeller. Det må være mulig for partene og for andre aktører å få innsyn i hva som har vært diskutert, og hvilke konklusjoner man har kommet til. En valgfrihet rundt dokumentasjon, slik det er foreslått, er ikke akseptabelt. Dette kan føre til at konsultasjonsprosesser ikke kan spores tilbake dersom det oppstår tvister eller lignende i etterkant. Skriftlig og offentlig dokumentasjon er nødvendig for å sikre åpenhet rundt og forståelse for argumentasjon og resultat av konsultasjonsmøtene.**

Så til hvordan selve lovforslaget er utarbeidet og lagt frem:

- Det er merkelig at en her fremmer kun en liten del av forslaget til Samerettsutvalget og ikke kommer med en behandling av hele forslaget, et forslag som faktisk ble utarbeidet så langt tilbake som i 2007. Dette virker ikke tillitvekkende og det anbefales at en fremmer hele lovforslaget i stedet for å gå veien via frittstående proposisjoner.
- Det er også merkelig at dette fremmes som en endring av Sameloven, og i tillegg endres også lovens §1 annet ledd, der en nå inkorporerer ILO-konvensjonen, en konvensjon som i dag kun er ratifisert.
- **Når så mange problemstillinger i et lovforslag blir overlatt til skjønn, og i enkelte tilfeller basert på skjønn fra kun den ene part i saken, er dette en svakhet så stor at dette må belyses på nytt før loven kan gå til realitetsbehandling**

Med hilsen

Jens Arne Kvello
ordfører

Dette brevet er godkjent elektronisk i Tydal kommune og har derfor ingen signatur

